PHILOSOPHY

(Major)

Paper: 5.1

(Greek Philosophy)

Full Marks: 60

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

- 1. Answer the following questions : 1×7=7
 তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :
 - (a) What is the ultimate reality according to Thales?
 থেলছৰ মতে জগতৰ মূল সত্তা কি?
 - (b) With which sect Pythagoras was associated?
 পাইথাগোৰছ কোন সম্প্ৰদায়ৰ সৈতে জড়িত আছিল ?
 - (c) What is Parmenides idea regarding the possibility of transformation or change? পৰিৱৰ্তন সম্পৰ্কে পাৰ্মেনাইদচ্ৰ ধাৰণা কি?
 - (d) Does Zeno support multiplicity and motion as real things?

 বহুত্ব আৰু গতিক জেনো যথাৰ্থ ধাৰণা বুলি সমৰ্থন কৰেনে?

(e) The philosophy of Heraclitus is the direct antithesis of the philosophy of _____.

(Fill in the blank) হেৰাক্লিটাছৰ দৰ্শন ____ দৰ্শনৰ পৰা প্ৰত্যক্ষভাৱে বিপৰীত।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

- (f) Name the philosopher who has popularized atomism of Leucippus. লিউকিপাছে প্ৰৱৰ্তন কৰা প্ৰমাণুবাদ কোনজন দাৰ্শনিকে সম্প্ৰসাৰণ কৰিছে, নাম লিখা।
- (g) "All is flux." Who made this statement? "All is flux." এই উক্তিটো কাৰ?
- 2. Answer the following questions : 2×4=8 তলৰ প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :
 - (a) Mention two points that are found in Thales' philosophy.
 থেলছৰ দৰ্শনত থকা দুটা বিষয় উল্লেখ কৰা।
 - (b) Why Heraclitus is known as the weeping philosopher?
 হেৰাক্লিটাছক কিয় শোকাৰ্ত দাৰ্শনিক বলি জনা যায় ?
 - (c) Why is Democritus regarded as a materialist thinker?
 ডেমোক্রিটাছক কিয় বস্তুবাদী চিন্তাবিদ বুলি কোৱা হয় ?
 - (d) What is the essence of Pythagoreans' philosophy?
 পাইথাগোৰাছৰ দৰ্শনৰ মূলতত্ত্ব কি ?

- 3. Write short notes on any three of the following: 5×3=15
 তলৰ যি কোনো তিনিটাৰ বিষয়ে চমু টোকা লিখা:
 - (a) Pre-Socratic Philosophers are mostly naturalistic thinkers
 প্রাক্-ছক্রেটিক দার্শনিকসকল প্রধানকৈ প্রকৃতিবাদী চিন্তাবিদ
 - (b) Pythagoreans' ethical views পাইথাগোৰাছৰ নীতিতত্ত্ব
 - (c) 'Fire is the ultimate stuff' as advocated by Heraclitus হেৰাক্লিটাছৰ মতে 'জুই হৈছে জগতৰ মূলসত্তা বা উপাদান'
 - (d) Fundamental thought of Parmenides' Philosophy : "Truth lies only in reason" পার্মেনাইদচ্ব দর্শনৰ মূল ধাৰণাটো হ'ল : "Truth lies only in reason"
 - (e) Doctrine of the Harmony of opposites বৈপৰীতাৰ মাজৰ সমন্বয়-সংক্ৰান্ত মতবাদ
- 4. Explain the significance of Thales' contribution in reference to early Greek Philosophy.

 2াচীন গ্রীক দর্শনৰ প্রসঙ্গ দর্শাই থেলছৰ অৱদানৰ তাৎপর্য ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Explain the significance of Parmenides'
Philosophy. 10
পাৰ্মেনাইদচ্ৰ দৰ্শনৰ তাৎপৰ্য ব্যাখ্যা কৰা।

5. "You cannot imagine a universe in which there is no number." Explain this statement in reference to Pythagoreans.

10

_ =

"You cannot imagine a universe in which there is no number." পাইথাগোৰাছৰ দৰ্শনৰ প্ৰসঙ্গ দৰ্শহি এই উক্তিটো ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

How has Parmenides explained the concept of being in reference to 'ex nihilo nihil fit'? Does materialism originate from Parmenides? 5+5=10 পার্মেনাইদচে কিদৰে সত্তাৰ ধাৰণাটো 'ex nihilo nihil fit' ৰ প্রসঙ্গৰ আধাৰত ব্যাখ্যা কৰিছে? বস্তুবাদৰ উৎপত্তি পার্মেনাইদচ্ৰ দর্শনৰ ভিত্তিত হৈছেনে?

6. Explain and examine Zeno's arguments against multiplicity and motion. 10 বহুত্ব আৰু গতিৰ ধাৰণাৰ বিৰুদ্ধে জেনোৱে আগবঢ়োৱা যুক্তিসমূহ সমালোচনা সহকাৰে ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Explain critically Heraclitus philosophical principle that Becoming is, and Being, identity are only illusion.

10
পৰিৱৰ্তনেই সত্য; সত্তা, ঐক্য কেৱল অলীক বা ভ্ৰান্ত ধাৰণাহে—
হেৰাক্লিটাছৰ এই দাৰ্শনিক মতটো সমালোচনা সহকাৰে ব্যাখ্যা

* * *

কৰা।

PHILOSOPHY

(Major)

Paper: 5.2

(Contemporary Indian Philosophy—I)

Full Marks: 60

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

1. Answer the following as directed: 1×7=7
নিৰ্দেশ অনুসৰি তলত দিয়াসমূহৰ উত্তৰ দিয়া:

(a) In which year, did Swami Vivekananda deliver his historical lecture in Chicago?

স্বামী বিবেকানন্দই চিকাগোত তেখেতৰ ঐতিহাসিক ভাষণটো কোন চনত প্ৰদান কৰিছিল ? (b) Name the book where Radhakrishnan discussed his concept of 'Intellect and Intuition'.

> ৰাধাকৃষ্ণনে তেখেতৰ 'বুদ্ধি আৰু অন্তৰ প্ৰজ্ঞা'ৰ ধাৰণাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা গ্ৰন্থখনৰ নাম লিখা।

(c) "The believer of Universal Religion has to be broad-minded and open-hearted."

Is it true?

''সাৰ্বজনীন বা বিশ্বজনীন ধৰ্মত বিশ্বাসী ব্যক্তিসকল বহল মনৰ আৰু খোলা অন্তৰৰ হোৱা উচিত।'' এইটো সঁচানে?

- (d) /Who is the author of Sadhana?

 'সাধনা' গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন ?
- (e) Who is the author of the book Eastern Religions and Western Thought?

Eastern Religions and Western Thought নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন আছিল?

- (i) Jaimini জৈমিনি
- (ii) Aurobindo অৰবিন্দ

(iii) Patanjali পতঞ্জলি

(iv) Radhakrishnan ৰাধাকৃষ্ণন

(Choose the correct option)
(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

- (f) "Creation, according to Aurobindo, is the expression of Joy." Is it true? "অৰবিন্দৰ মতে সৃষ্টি হৈছে আনন্দৰ প্ৰকাশ।" এইটো সত্যনে?
- (g) Which is the correct sequence of the following in the evolutionary process, according to Aurobindo?

 অৰবিন্দৰ মতে বিৱৰ্তন প্ৰক্ৰিয়াৰ ক্ষেত্ৰত তলত দিয়া ক্ৰমবোৰৰ ভিতৰত কোনটো ক্ৰম শুদ্ধ ?
 - (i) Overmind, higher mind, illumined mind, intuitive mind উধ্বমন, উচ্চতৰ মন, প্রস্থালিত মন, অন্তর্জ্ঞানীয় মন
 - (ii) Higher mind, illumined mind, intuitive mind, overmind
 উচ্চতৰ মন, প্ৰন্থলিত মন, অন্তৰ্ঞ্জানীয় মন, উৰ্ধ্বমন

- (iii) Illumined mind, higher mind, intuitive mind, overmind প্রস্থালিত মন, উচ্চতৰ মন, অন্তর্জানীয় মন, উর্ধামন
- (iv) Intuitive mind, higher mind, illumined mind, overmind অন্তর্জানীয় মন, উচ্চতৰ মন, প্রন্থালিত মন, উর্ধ্বমন (Choose the correct option)
 (শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)
- 2. Answer the following questions in brief: 2×4=8 তলত দিয়া প্রশ্নবোৰৰ চমু উত্তৰ দিয়া:
 - (a) Why is Swami Vivekananda's Philosophy called Practical Vedanta?
 শ্বামী বিবেকানন্দৰ দর্শনক কিয় ব্যৱহাৰিক বেদান্ত বুলি কোৱা হয় ?
 - (b) Write two features of Rabindranath Tagore's Philosophy of Religion.

 ৰবীন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰৰ ধৰ্ম দৰ্শনৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
 - (c) What is meant by 'sat-cit-ananda'?

 'সং-চিং-আনন্দ'ৰ দাবা কি বুজোৱা হয় ?
 - (d) Mention two limitations of intellect according to Radhakrishnan.
 ৰাধাকৃষ্ণনৰ মতে বুদ্ধিৰ দুটা সীমাবদ্ধতা উল্লেখ কৰা।

3. Write short notes on any three of the following: 5×3=15

তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো তিনিটাৰ বিষয়ে চমু টোকা লিখা :

- (a) Universal Religion
 সার্বজনীন বা বিশ্বজনীন ধর্ম
- (b) Surplus in man মানুহ নিহিত শুভত্ব
- (c) The need of intuition in Philosophy according to Radhakrishnan ৰাধাকক্ষনৰ মতে দৰ্শনত অন্তৰ প্ৰজ্ঞাৰ প্ৰয়োজনীয়তা
- (d) Integral Yoga of Sri Aurobindo শ্ৰী অৰবিন্দৰ সৰ্বাংগীন যোগ
- (e) Rabindranath Tagore's Humanism ৰবীন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰৰ মানৱতাবাদ
- (f) The finite-infinite nature of man according to Rabindranath Tagore
 ৰবীন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰৰ মতে মানৱৰ সসীম-অসীম স্থকপ বা প্ৰকৃতি

- 4. Answer any three of the following: 10×3=30 তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ দিয়া:
 - (a) Discuss Swami Vivekananda's concept of Practical Vedanta. Can Swami Vivekananda be called a neo-Vedantic philosopher? Give reasons in support of your answer.

স্বামী বিবেকানন্দৰ ব্যৱহাৰিক বেদান্তৰ ধাৰণাটোৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। স্বামী বিবেকানন্দক এগৰাকী নব্য-বেদান্তবাদী দাৰ্শনিক বুলি ক'ব পাৰিনে? তোমাৰ উত্তৰৰ সমৰ্থনত যুক্তি আগবঢ়োৱা।

- (b) Discuss the concept of freedom in Swami Vivekananda's philosophy.
 - স্বামী বিবেকানন্দৰ দৰ্শনত স্বাধীনতাৰ ধাৰণাটোৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
- (c) Is there any difference between intellect and intuition according to Radhakrishnan? Discuss in detail.

ৰাধাকৃষ্ণনৰ মতে বুদ্ধি আৰু অন্তৰ প্ৰজ্ঞাৰ মাজত কিবা পাৰ্থক্য আছেনে ? বিশদভাৱে আলোচনা কৰা।

(d) Explain after Aurobindo, the three-fold process of transformation.

অৰবিন্দৰ তিনি-তৰপীয়া ৰূপান্তৰৰ প্ৰণালীটো ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Explain Aurobindo's theory of evolution. Do you think that his theory of evolution is a synthesis of Eastern and Western theories of evolution? Discuss.

অৰবিন্দৰ বিৱৰ্তনবাদ তত্ত্বটো ব্যাখ্যা কৰা। এই বিৱৰ্তনবাদ তত্ত্বটো প্ৰাচ্য আৰু পাশ্চাত্যৰ বিৱৰ্তনবাদৰ ধাৰণাৰ এক সংমিশ্ৰণ বুলি তুমি ভাবানে? আলোচনা কৰা।

(f) Contemporary Indian Philosophy is often characterized as interpretative and not original. Do you consider this view? Give your own opinion.

সমকালীন ভাৰতীয় দৰ্শনক ব্যাখ্যামূলক আৰু অমৌলিক বুলি সঘনাই বৰ্ণনা কৰা হয়। এই মতৰ বিষয়ে বিবেচনা কৰি তোমাৰ নিজৰ মতামত আগবঢ়োৱা।

PHILOSOPHY

(Major)

Paper: 5.3

Full Marks: 60

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

- Answer the following as directed: 1×7=7
 নির্দেশানুসৰি তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ লিখা:
 - (a) Which of the following pairs is not perfectly matched?

তলত দিয়া যোৰসমূহৰ ভিতৰত কোনটো যোৰ সঠিকভাৱে মিল খোৱা নাই?

- (i) Ghost in machine—Gilbert Ryle
 যন্ত্ৰৰ ভিতৰত ভূত—গিলবাৰ্ট ৰাইল
- (iii) Philosophical investigations—Moore Philosophical investigations—মূৰ

- (iv) Objective idealism—Hegel বস্তুনিষ্ঠ ভাৱবাদ—হেগেল
- (b) "Language has many functions." The philosopher associated with this view is "ভাষাৰ বিভিন্ন ক্রিয়া আছে।" এই মতটোৰ লগত জড়িত দার্শনিকজন হৈছে
 - (i) Russell বাছেল
 - (ii) Moore মূৰ
 - (iii) early Wittgenstein পূৰ্বকালীন উইট্গেইনষ্টাইন
 - (iv) later Wittgenstein প্ৰৱতীকালীন উইটগেইনষ্টাইন

(Choose the correct alternative) (শুদ্ধ বিকল্পটো বাচি উলিওৱা)

(c) Can a fact be either true or false according to Russell?

বাছেলৰ মতে কোনো তথ্য সত্য বা অসত্য হ'ব পাৰেনে?

- (d) According to Russell, a proposition is a/an ৰাছেলৰ মতে কোনো বচন হৈছে এক
 - (i) simple symbol সৰল প্ৰতীক
 - (ii) complex symbol জটিল প্রতীক
 - (iii) incomplete symbol
 অসম্পূৰ্ণ প্ৰতীক
 (Choose the correct alternative)
 (শুদ্ধ বিকল্পটো বাচি উলিওৱা)
- (e) Which one of the following is true?
 তলৰ কোনটো শুদ্ধ ?
 - (i) Moore is an idealist.

 মূৰ হৈছে এগৰাকী ভাৱবাদী।
 - (ii) Moore is a common sense philosopher.

 মূব হৈছে এগৰাকী সাধাৰণ বা সামান্য জ্ঞানৰ
 দাৰ্শনিক।
 - (iii) Moore refutes philosophy of sense data.

 মূৰে ইন্দ্ৰিয় উপাত্ত বা ইন্দ্ৰিয়লক তথ্যৰ দৰ্শনক
 খণ্ডন কৰিছে।

(f) Language, Truth and Logic is the chief work of

Language, Truth and Logic নিয়োক্ত কোন-গৰাকীৰ প্ৰধান ৰচনা ?

- (i) Russell ৰাছেল
- (ii) G. E. Moore জি. ই. মূৰ
- (iii) Husserl হুছার্ল
- (iv) Ayer আয়াৰ

(Choose the correct alternative)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাচি উলিওৱা)

- (g) The 'official doctrine' is the theory that 'কার্যালয় তত্ত্ব'টো হ'ল এনে এক তত্ত্ব য'ত
 - (i) mind and body are the same thing দেহ আৰু মন একেই
 - (ii) mind and body are the separate entities দেহ আৰু মন দুটা পৃথক সত্তা

(iii) other mind doesn't exist আন মনৰ অস্তিত্ব নাই

(Choose the correct alternative)

(ুশুদ্ধ বিকল্পটো বাচি উলিওৱা)

2. Answer briefly the following questions as directed: 2×4=8
নিৰ্দেশানুসৰি তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ চমু উত্তৰ লিখা:

(a) Match the following four pairs correctly:

 $\frac{1}{2} \times 4 = 2$

তলত দিয়া যোৰ চাৰিটা শুদ্ধকৈ মিলোৱা:

- (i) Vienna Circle—Picture Theory
 ভিয়েনা চক্র—চিত্রকাপ তত্ত্ব বা প্রতিবিশ্ববাদ
- (ii) Wittgenstein—Schlick উইটগেইনষ্টাইন—শ্লিক
- (iii) Esse est percipi—Russell প্রত্যক্ষতে ইতি বিদ্যমান—ৰাছেল
- (iv) The problems of philosophy—Berkeley
 দৰ্শনৰ সমস্যাসমূহ—বাৰ্কলি

	(b)	What is subjective idealism? 2 আত্মনিষ্ঠ ভারবাদ মানে কি?	2
	(c)	What is family resemblance?	2
		পাৰিবাৰিক সাদৃশ্য কি ?	
	(d)	What is a fact, according to Russell?	2
		ৰাছেলৰ মতে তথ্য মানে কি?	
3.	Ansv	wer any three of the following questions: 5×3=1	5
	তলত	দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ লিখা :	
	(a)	In what sense philosophy is said to be a therapeutic enterprise? Make a critical note in brief.	
		কি অর্থত দর্শনক এক নিরাময়মূলক বা চিকিৎসাসম্পর্কীয় কার্য বা উদ্যম বুলি কোৱা হয়? চমুকৈ এটি সমালোচনামূলক টোকা লিখা।	
	(b)	Write a short note on Vienna Circle. ভিয়েনা চক্ৰৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।	
	(c)	What is linguistic philosophy? ভাষিক দর্শন বুলিলে কি বুজোৱা হয় ?	

(d) Bring out Wittgenstein's account on 'Language and Reality'.

উইটগেনষ্টাইনৰ 'ভাষা আৰু সত্তা'ৰ বিচাৰ আগবঢ়োৱা।

- (e) How did Moore distinguish between 'blue' and 'the consciousness of blue'?
 'নীলা' আৰু 'নীলাৰ চেতনা'ৰ মাজত মূৰে কেনেদৰে পাৰ্থক্য বিচাৰ কৰিছিল?
- (f) Briefly discuss Ryle's 'category mistake' with the help of suitable example.
 উপযুক্ত উদাহৰণৰ সহায়ত ৰাইলৰ 'শ্ৰেণীগত বিভ্ৰান্তি বা দোষ'ৰ বিষয়ে চমু আলোচনা আগবঢ়োৱা।
- 4. Answer any three of the following questions :
 10×3=30
 তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ লিখা :
 - (a) Bring out any five characteristics of Analytic Philosophy. 2×5=10 বিশ্লেষণাত্মক দর্শনৰ যি কোনো পাঁচটা বৈশিষ্ট্য আগবঢ়োৱা।
 - (b) Explain and examine Russell's philosophy of logical atomism. 10 ৰাছেলৰ তৰ্কীয় প্ৰমাণুবাদ দৰ্শনৰ বিচাৰমূলক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

(c)	How did Moore refute Berkeley's dictum							
	'Esse est percipi'? Discuss.							
	মূৰে ব	কিলি ৰ	'প্রত্যক্ষতে	ইতি	বিদ্যমান'	উক্তিটো		
	কেনেদৰে খণ্ডন কৰিছিল ? আলোচনা কৰা।							

- (d) Why does Wittgenstein compare words with tools? What are the various functions that we perform with language? Explain after Wittgenstein.

 5+5=10
 উইটগেইনষ্টাইনে শব্দক কিয় সঁজুলিব লগত তুলনা কৰিছে? ভাষাৰ সহায়ত আমি সমাপন কৰা বিভিন্ন কাৰ্য-বোৰ কি? উইটগেইনষ্টাইনৰ মতানুসৰি ব্যাখ্যা কৰা।
- (e) Give a critical account of Ryle's refutation of
 Cartesian dualism.
 10
 ৰাইলৰ কাৰ্টেছীয় দ্বৈতবাদ খণ্ডনৰ বিষয়ে এক বিচাৰমূলক
 ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।
- (f) Give an account of Wittgenstein's notion of language game.

 10
 উইটগেইনষ্টাইনৰ ভাষা খেলৰ ধাৰণা সম্পৰ্কে লিখা।

* * *

PHILOSOPHY

(Major)

Paper: 5.4

Full Marks: 60

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

- 1. Answer the following as directed: 1×7=7
 নিৰ্দেশানুসৰি তলত দিয়াসমূহৰ উত্তৰ দিয়া:
 - (a) Ethics is a descriptive/normative science.

(Choose the correct option)
নীতিশাস্ত্র এবিধ বর্ণনাত্মক/আদর্শনিষ্ঠ বিজ্ঞান।

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

(b) Which of the following is a non-moral act?

Helping a poor/Felling of a tree/ Falling off a tree.

তলৰ কোনটো কাৰ্য নিৰ্নৈতিক (নৈতিক মূল্যবিহীন)? দুখীয়াক সহায় কৰা/গছ কটা/গছৰ পৰা সৰি পৰা।

- (c) "Stealing is wrong." Is it a 'true' sentence?
 - "চুৰ কৰা বেয়া কাম।" এই বাক্যটো 'সত্য'নে ?
- (d) "Knowledge is valuable." It refers to intrinsic value/instrumental value.
 "জ্ঞান এক মূল্যবান সম্পদ।" ইয়াত অন্তর্নিহিত মূল্য / ব্যৱহারিক মূল্যব কথা কোৱা হৈছে।
- (e) Which philosopher distinguished between quality and quantity of pleasure?
 কোনজন দার্শনিকে সুখৰ গুণগত আৰু পৰিমাণগত পার্থক্য দাঙি ধৰিছিল ?
- (f) "What is 'good'?" The question belongs to ethics/metaethics/practical ethics.
 "'শ্ৰেয়' (শুভ) কি?" এই প্ৰশ্নটো নীতিশাস্ত্ৰ/ অধি-নীতিশাস্ত্ৰ/ব্যৱহাৰিক নীতিশাস্ত্ৰৰ বিষয়।
- (g) What is the name of the moral theory advocated by Mill?
 মিলৰ নৈতিক মতবাদটোৰ নাম কি?
- 2. Answer briefly the following : 2×4=8 তলত দিয়াসমূহৰ চমু উত্তৰ লিখা :
 - (a) Distinguish between factual and value statements.
 তথ্যমূলক আৰু মূল্যবাচক বচনৰ মাজত পাৰ্থক্য দাঙি ধৰা।
 - (b) What is the principle of hedonism?
 সুখবাদৰ মূল বক্তব্য কি ?

8A/245

(Continued)

- (c) What do you mean by prescriptivism? বিধানবাদ মানে কি বুজা?
- (d) What is the subject matter of meta-ethics?
 অধি-নীতিশাস্ত্ৰৰ বিষয়বস্ত্ৰ কি ?
- 3. Answer any three of the following:

5×3=15

তলত দিয়াসমূহৰ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ লিখা:

- (a) Distinguish between morality and moral philosophy.
 নৈতিকতা আৰু নৈতিক দর্শনৰ মাজৰ পার্থক্য বিশ্লেষণ কৰা।
- (b) What do you mean by normative ethics?
 আদশনিষ্ঠ নীতিশাস্ত্র বুলিলে কি বুজা ?
- (c) Write a short note on utilitarianism.
 উপযোগিতাবাদৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।
- (d) "The more you seek pleasure, the less you are to get it." Explain.
 "সুখ যিমানে বেছিকৈ বিচাৰিবা, সিমানে কম পাবা।" কথাষাৰৰ তাৎপৰ্য ব্যাখ্যা কৰা।
- (e) Explain the prescriptive theory of morality.
 নৈতিকতাৰ বিধানবাদী তত্ত্বটো ব্যাখ্যা কৰা।

4. What is ethics? Explain its nature and scope.

2+4+4=10

নীতিশাস্ত্র কি ? ইয়াৰ স্বৰূপ আৰু পৰিসৰ সম্পর্কে বহুলাই লিখা।

Or / অথবা .

Distinguish between ethics and meta-ethics. 10 নীতিশাস্ত্ৰ আৰু অধি-নীতিশাস্ত্ৰৰ মাজৰ পাৰ্থক্য দাঙি ধৰা।

5. What is hedonism? How is it different from utilitarianism? 5+5=10 সুখবাদ বুলিলে কি বুজা? উপযোগিতাবাদৰ লগত ইয়াৰ পাৰ্থক্য ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

What do you understand by value?
Distinguish between intrinsic and extrinsic value.

10
মূল্য মানে কি বুজা? অন্তৰ্নিহিত মূল্য আৰু ব্যৱহাৰিক মূল্যৰ
মাজত পাৰ্থক্য দাঙি ধৰা।

6. Give an account of practical ethics. In what respect is it different from theoretical ethics? Explain.

ব্যৱহাৰিক নীতিশাস্ত্ৰৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা। তাত্ত্বিক নীতিশাস্ত্ৰৰ লগত ইয়াৰ পাৰ্থক্য কি ? ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

What is euthanasia? Adduce certain points for and against euthanasia.

সুখমৃত্যু (ইচ্ছামৃত্যু) মানে কি? ইয়াৰ সপক্ষে আৰু বিপক্ষে কেইটামান যুক্তি দাঙ্জি ধৰা।

* * *

PHILOSOPHY

(Major)

Paper: 5.5

(Philosophy of Religion)

Full Marks: 60

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

- 1. Answer the following as directed:

 1×7=7

 তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া:
 - (a) Who was the author of the book, Elementary Forms of the Religious Life?

 Elementary Forms of the Religious Life গ্রন্থন কোনে লিখিছিল?
 - (b) Philosophy of religion is a dogmatic/logical study of religion.

(Choose the correct answer) ধর্ম-দর্শন হ'ল ধর্ম সম্পর্কীয় নির্বিচাৰ/যুক্তিসন্মত অধ্যয়ন। (শুদ্ধ উত্তৰটো নির্ণয় কৰা) (c) The word 'Mana' was first introduced by ____.

(Fill in the blank)

'মানা' শব্দটো পোনপ্রথমবাৰ ____ এ ব্যৱহাৰ কৰিছিল।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

- (d) Write the name of one main exponent of the psychological theories of the origin of religion.
 ধর্মৰ উৎপত্তি সম্পর্কীয় মনস্তাত্ত্বিক মতবাদৰ এগৰাকী মুখ্য প্রবক্তাৰ নাম লিখা।
- (e) Who was the author of The Golden Bough? The Golden Boughৰ প্রণেতা কোন?
- (f) Mysticism is based on mediate/immediate awareness of the ultimate reality. প্ৰম সত্তাৰ মাধ্যম/অমাধ্যম উপলব্ধিৰ ওপ্ৰত ৰহ্স্যবাদ প্ৰতিষ্ঠিত।
- (g) Who was the main exponent of animism? Animism বা 'সৰ্বপ্ৰাণবাদ'ৰ মুখ্য প্ৰবক্তা কোন ?
- 2. Give brief answers of the following questions:

 $2 \times 4 = 8$

তলৰ প্ৰশুসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া:

- (a) What is fetishism? Name the logical fallacy related to this theory.
 ফেটিছবাদ কি? এই মতবাদৰ লগত জড়িত তকীয় দোষটোৰ নাম লিখা।
- (b) What is totem?

- (c) What is revelation? দৈৱ অভিব্যক্তি কি ?
- (d) What is the literal meaning of 'religion'? 'Religion' শব্দটোৰ আক্ষৰিক অৰ্থ কি ?
- 3. Answer any three of the following questions:

 $5 \times 3 = 15$

তলত দিয়া যি কোনো তিনিটা প্রশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Briefly explain some essential features of religion.

ধৰ্মৰ মৌলিক বৈশিষ্ট্য কেইটামান চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।

- (b) Write a short note on totemism.
 টোটেমবাদৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।
- (c) Distinguish between magic and religion.
 মেজিক আৰু ধৰ্মৰ মাজত পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰা।
- (d) "Reason plays a significant role in the field of religious belief." Explain.
 - ''ধৰ্মীয় বিশ্বাসৰ জগতখনত যুক্তিয়ে এক মুখ্য ভূমিকা পালন কৰে।'' ব্যাখ্যা কৰা।
- (e) "Philosophy of religion is not a part of religious teaching." Is it true? Give reason for your answer.

''ধৰ্ম-দৰ্শন কোনো ধৰ্মীয় শিক্ষাৰ অংগ নহয়।'' কথাষাৰ সত্যনে ? তোমাৰ উত্তৰৰ সমৰ্থনত যুক্তি আগবঢ়োৱা। 4. Answer any three of the following questions:

 $10 \times 3 = 30$

তলত দিয়া যি কোনো তিনিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Explain the nature and scope of philosophy of religion.

 ধর্ম-দর্শনৰ স্থন্ধপ আৰু পৰিসৰ ব্যাখ্যা কৰা।
- (b) Explain and examine the psychological theories of the origin of religion.
 ধর্মৰ উৎপত্তি সম্পর্কীয় মনস্তাত্ত্বিক মতবাদসমূহ সমালোচনাৰ সৈতে ব্যাখ্যা কৰা।
- (c) What are the foundations of religious beliefs?
 Explain.
 ধৰ্মীয় বিশ্বাসৰ আধাৰসমূহ কি কি ? ব্যাখ্যা কৰা।
- (d) What is mysticism? Discuss the importance of mysticism in religion.
 ৰহস্যবাদ কি? ধর্মত বহস্যবাদৰ গুৰুত্ব বর্ণনা কৰা।
- (e) Explain and examine fetishism. সমালোচনাৰ সৈতে ফেটিছবাদ ব্যাখ্যা কৰা।
- (f) Which anthropological theory of the origin of religion is acceptable for you? Explain and give reason for your answer.
 ধর্মৰ উৎপত্তি সম্পর্কীয় নৃতাত্ত্বিক মতবাদসমূহৰ ভিতৰত তোমাৰ বাবে কোনটো সর্বাধিক গ্রহণযোগ্য? নিজৰ মতৰ সমর্থনত যুক্তি আগবঢ়াই ব্যাখ্যা কৰা।
